

Verslag gemeentebezoek Rheden

De IJssel stroomde kalm langs het gemeentehuis van Rheden op deze zonovergoten dag. Het zonlicht drong maar moeizaam door tot in de raadzaal, maar desondanks was het een vrij zonnige bijeenkomst. Na het vertrouwelijke overleg met het college van burgemeester en wethouders volgde de bijzondere raadsvergadering. Deze kende 3 onderwerpen:

Regionale samenwerking en sterk bestuur.

Het college heeft dit ook besproken met de commissaris. Het openbaar bestuur schuift langzaam op van de afzonderlijke gemeenten naar de regionale samenwerkingsverbanden. De samenwerking binnen het gebied gaat eigenlijk al jaren goed, onder het motto 'Lokaal wat kan; regionaal wat moet.'

Maar welke rol kan de provincie spelen, vooral als het niet zo goed gaat, zoals nu met het integratiebedrijf Presikhaaf? Het niet zo goed functioneren, aldus de raad, van Presikhaaf zorgt voor huiver bij nieuwe samenwerkingsverbanden.

In zijn reactie benadrukt de commissaris nog maar eens dat ook de grootste Gelderse gemeenten het allemaal niet alleen meer af kunnen, zeker niet bij de grote decentralisaties. De samenwerking binnen de regio's varieert nogal, ook omdat de regio's zelf variëren. Hij wil zich niet mengen in de discussie over Presikhaaf: 'dat is nu echt verlengd lokaal bestuur. Maar realiseer u wel dat het hierbij gaat om kwetsbare mensen die zonder hulp niet verder komen.'

Hij is met name benieuwd hoe de raadsleden hun eigen grip op bijvoorbeeld de jeugdzorg ervaren. Want hoe regionaal ook, de raad blijft verantwoordelijk voor de lokale invulling. De raad was unaniem in het antwoord: dat hele proces is erg goed verlopen; de raad kon meesturen op de hoofdlijnen.

Bij een discussie over de samenwerking bij bedrijventerreinen wijst de commissaris er op dat de regio 150 hectare teveel aan mogelijke bedrijventerreinen op de kaarten heeft staan. Deze moeten echt uit de markt gehaald worden: 'de gemeenten hebben dit probleem veroorzaakt; de gemeenten moeten dit ook oplossen.'

Inwonerparticipatie

Dit was het volgende thema, dat de raad hoog in het vaandel heeft staan: 'we hebben een rijke traditie op dat gebied. Maar hoe zit dat bij de provincie? Bij de Traverse Dieren gaat het heel goed; maar bij een wegenproject bij Spankeren (N348) loopt het wat minder soepel. Inwonersgroepen hebben het overleg daar al verlaten omdat de provincie niet lijkt te willen bewegen.'

Volgens de commissaris is het van groot belang om al bij het begin de verwachtingen goed te managen, door bijvoorbeeld de vrije ruimte te benoemen. Ook mag niet het doel zijn het iedereen naar de zin te maken want dat "is volstrekt onmogelijk. U zit hier om keuzes te maken, keuzes die u moet kunnen uitleggen.' Bij de aanpassing van wegen gaat het over verkeersveiligheid, maar ook over bomen en over landschap, over leefbaarheid. Al die belangen komen bij de raad bij elkaar, of bij de Staten natuurlijk.

Wijkaanpak, waarbij de wijk zelf projecten mag realiseren, vindt de commissaris een spannende: 'u vindt dat het college het onderwerp dan ook moet loslaten; maar dat geldt dus ook voor u als raad. Als het dan niet zo gaat zoals u zou willen, kunt u niet alsnog het college op het matje roepen.' Burgerparticipatie is geen doel op zich maar leidt tot een betere kwaliteit van de besluiten.

Integriteit

Tot slot ging het gesprek over integriteit. De commissaris herhaalt zijn oproep aan de politieke partijen om toch vooral goed op te letten bij het opstellen van de kandidatenlijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen: 'de onderwereld zoekt steeds meer invloed in de bovenwereld, ook via de lokale politiek. Dat kan via stromannen, via gunsten en via bedreigingen.' Tijdens een bijeenkomst met de Gelderse burgemeesters heeft hij opgeroepen tot open gesprekken over dit onderwerp. Geen gesprekken om elkaar af te rekenen, maar om elkaar verder te helpen. De raad beaamt dat: hou het op de agenda, praat erover, spreek elkaar aan.